

ปฏิรูปหลักสูตร-ปฏิรูปครู (จบ)

สมหมาย
ปาโรจฉัตต์

งานเลี้ยงต้องเล็กรว งานสัมมนาต้องเล็กเร็ว ครับ ผมคิดถึงคำของครูรางวัลสมเด็จเจ้าฟ้ามหาจักรีท่านหนึ่ง พูดไว้ให้คิด

ในทำนองว่า การศึกษาหรือการใดก็แล้วแต่ การประชุมสัมมนา พูดคุยถกเถียงมีความสำคัญก็จริง แต่การปฏิบัติสำคัญที่สุด

ปฏิรูปการศึกษาที่เช่นกัน เรียนรู้จากการปฏิบัติลงมือทำ ทำได้ ทำจริง เป็นเป้าหมายสุดท้าย

เป้าหมายจะเป็นจริงได้ต้องเป็นไปอย่างที่ครูของครูอีกท่านหนึ่งย้ำ “หลักสูตรก็สำคัญ แต่กระบวนการเรียนการสอนสำคัญกว่า”

สนทนาสารธารณะว่าด้วยการปฏิรูปหลักสูตร การศึกษาขั้นพื้นฐาน ปรับเปลี่ยนเป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะจะสำเร็จได้อย่างไร วันนี้จึงเดินทางมาถึงตอนสุดท้าย

กระบวนการปฏิรูปครูทั้งระบบ ตั้งแต่การผลิต การใช้ และการพัฒนา เป็นปัจจัยชี้ขาดความสำเร็จ เพราะครูเป็นผู้นำหลักสูตรไปใช้ให้เกิดการปฏิบัติจริง

ทำให้เด็กไม่เพียงแต่มีความรู้เท่านั้น แต่เกิดทักษะและเจตคติที่ถูกต้องร่วมกันเป็นสมรรถนะคือเป้าหมายสุดท้ายของกระบวนการปฏิรูปหลักสูตรครั้งใหญ่นี้

ครูทุกคนเท่าที่ยังอยู่ในอาชีพและครูใหม่ที่ กำลังจะเข้ามาสู่เส้นทางเดียวกันนี้ ต้องได้รับการส่งเสริมสนับสนุนอย่างจริงจังต่อเนื่อง ที่สำคัญทำให้ครูมีอิสระจากอำนาจที่กดทับอยู่ให้ได้

ครูจะปรับตัว ปรับความคิดและพฤติกรรม การสอน จากความเคยชินเดิมที่สั่งสมมานานได้อย่างไร ความหวังอยู่ที่กลไก กระบวนการขับเคลื่อนที่จะนำมาช่วยพัฒนาครู ต้องสามารถ

ผลักดันมาตรการต่างๆ ให้เกิดการปฏิบัติได้จริง กลไกคณะล่าสุดตามคำสั่ง นางสาวตรีณัฐเทียนทอง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ลงวันที่ 30 มิถุนายน 2564 คือ อนุกรรมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา

ประกอบไปด้วยท่านเหล่านี้ เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (รศ.ประวิต เอราวรรณ์) เป็นประธาน นางเบญจลักษณ์ น้ำฟ้า ผู้เชี่ยวชาญพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน รองประธาน

กรรมการ ได้แก่ รศ.สมบัติ นพรัก ประธานสภาคณบดีคณะครุศาสตร์ ศึกษาศาสตร์แห่งประเทศไทย รศ.ศิริเดช สุชีวะ คณบดีคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย รศ.อนุชาติ พวงลำสี คณบดีคณะวิทยาการการเรียนรู้และศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ศ.บังอร เสรีรัตน์ อาจารย์สาขาวิชาการศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา นางศรีนคร วิทยะสิรินันท์ ผอ.โรงเรียนนานาชาติเซนต์แอนดรูวส์ กทม. ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการศึกษาพิเศษ ในคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

รศ.วรรณพงษ์ เจริญโพธิ์ ประธานศูนย์ความเป็นเลิศเพื่อส่งเสริมศึกษาและประธานหลักสูตรชีวนวัตกรรม (นานาชาติ) คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล รศ.ประภาภัทร นิยม อธิการบดีสถาบันอาศรมศิลป์ รศ.มนตรี แย้มกสิกร ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ผศ.จุฑารัตน์ วิบูลผล สาขาวิชาการสอนภาษาต่างประเทศ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นางสาวณทัย ทิวไผ่งาม ประธานที่ปรึกษาคณะผู้บริหารโรงเรียนทิวไผ่งาม กรุงเทพฯ

ครูของครูเหล่านี้ล้วนเป็นผู้มีความรู้และ

ประสบการณ์ด้านการศึกษาเป็นที่ยอมรับกัน

อนุกรรมการได้เสนอแนวทางการพัฒนาครูโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน ด้วยรูปแบบการพัฒนาตนเองของโรงเรียนและบุคลากรจาก Platform การเรียนรู้ต่างๆ โดยมีพี่เลี้ยงทำหน้าที่ให้คำปรึกษา แนะนำ ติดตามกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างมีคุณภาพ และเป็นต้นแบบพัฒนาโรงเรียนเครือข่ายประมาณ 5-10 โรงเรียน

ขณะเดียวกันพัฒนา Platform รวบรวมแหล่งข้อมูล องค์ความรู้ ชุดความรู้เบื้องต้นที่เกิดจากการปฏิบัติจริงจากโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ แลกเปลี่ยนและประชาสัมพันธ์กับโรงเรียนอื่นๆ ต่อไป

แนวปฏิบัติที่กรรมการระดับหัวแถวของวงการศึกษาประมวลเสนอนี้จะตอบโจทย์ รศ.ยีน ภัวรวรรณ กับ รศ.ดร.สุธีระ ประเสริฐสรรพ ครูของครูที่เรียกร้องให้ปฏิรูปการเรียนวิชาโครงงาน เป็นโครงงานฐานวิจัย Research Based Learning (RBL) ได้หรือไม่ อนาคตคือคำตอบ

สิ่งที่กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และกระทรวงที่เกี่ยวข้องต้องเดินหน้าต่อ ไม่ใช่แค่พัฒนาครูเพื่อรองรับการเปลี่ยนหลักสูตรเป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะเท่านั้น แต่ต้องเป็นการปฏิรูปครูทั้งระบบ

นำทุกประเด็นปัญหาที่เป็นอุปสรรคขัดขวางทำให้ครูไม่พัฒนา มาแก้ไข ปรับปรุง เปลี่ยนแปลงอย่างเป็นรูปธรรม

ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญหมวด 16 การปฏิรูปด้านการศึกษา ให้มีกลไกและระบบการผลิต คัดกรองและพัฒนาผู้ประกอบวิชาชีพครูและอาจารย์ให้ได้ผู้มีจิตวิญญาณของความเป็นครู มีความรู้ความสามารถอย่างแท้จริง ได้รับความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริง ได้รับค่าตอบแทนที่เหมาะสมกับความสามารถและประสิทธิภาพในการสอน รวมทั้งมีกลไกสร้างระบบคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลของผู้ประกอบวิชาชีพครู

รัฐธรรมนูญประกาศใช้ตั้งแต่ 6 เมษายน 2560 มาจนถึงวันนี้จะ 5 ปีแล้ว การปฏิบัติตามบทบัญญัตินี้ยังไม่มีความก้าวหน้าจะเป็นจริงเมื่อไหร่